

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ФІЛОСОФІЯ»

Лектор курсу			Орендарчук Галина Олексіївна , кандидат філософських наук, доцент		Контактна інформація лектора (e-mail), сторінка курсу в Moodle		e-mail: myhailo.toma@gmail.com сторінка курсу в Moodle – http://dl.dut.edu.ua/course/view.php?id=803	
Галузь знань			12 Інформаційні технології		Рівень вищої освіти		бакалавр	
Спеціальність			126 Інформаційні системи та технології		Семестр		3	
Освітня програма			Інформаційні системи та технології		Тип дисципліни		Обов'язкова	
Обсяг:	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять:					
	3	90	Лекцій 18	Семінарських занять 24	Практичних занять -	Лабораторних занять -	Самостійна підготовка 48	

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Взаємозв'язок у структурно-логічній схемі

Освітні компоненти, які передують вивченню	Іноземна мова
Освітні компоненти для яких є базовою	Засади відкриття власного бізнесу

Мета курсу:	надати майбутнім фахівцям ґрунтовну гуманітарну підготовку: розуміння основних закономірностей розвитку природи і суспільства та місця людини у світі; усвідомлення ролі та значення філософії в історії людства; володіння базовою історико-філософською освітою; обізнаність в актуальних проблемах сучасної гуманітаристики загалом і філософської думки зокрема; оперування навичками аналізу та інтерпретації тексту; усвідомлення значущості загальнолюдських цінностей та етичних норм
--------------------	---

Компетенції відповідно до освітньої програми

Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК)

<p>КЗ 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>КЗ 6. Здатність до пошуку, оброблення та узагальнення інформації з різних джерел.</p> <p>КЗ 9. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>КЗ 10. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p>
--

Результати навчання відповідно до освітньої (програмні результати навчання – ПРН)

ПР 10. Розуміти і враховувати соціальні, екологічні, етичні, економічні аспекти, вимоги охорони праці, виробничої санітарії, пожежної безпеки та існуючих державних і закордонних стандартів під час формування технічних завдань та рішень.
--

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Тема, опис теми	Вид заняття	Оцінювання за	Форми і методи навчання/питання до самостійної роботи
-----------------	-------------	---------------	---

		тему	
Розділ 1. ФІЛОСОФСЬКА ПРОПЕДЕВТИКА. КУЛЬТУРНО-ІСТОРИЧНІ ТИПИ ФІЛОСОФІЇ			
Тема 1: Філософія, її призначення, зміст і функції в суспільстві. Знати: зміст ключових категорій філософії; особливості формування світогляду як окремої особистості, так і суспільства в цілому Вміти: на основі усвідомлення природи різних типів світогляду вирішувати завдання правового, суспільного та морального вдосконалення у відносинах з колегами, керівниками, підлеглими Формування компетенцій: К32, К36, К39 Результати навчання: ПР10. Рекомендовані джерела: 1-7	Лекція 1 2 год.		Лекція-візуалізація
	Семінарське заняття 1 2 год.	3 б.	Усне опитування, тестування, навчальна дискусія, обговорення ситуаційного завдання
Тема 2. Культурно-історичні типи філософії Знати: історичні етапи розвитку та основні досягнення світової і вітчизняної філософської думки Вміти: досліджувати особливості формування тих чи інших явищ і процесів, враховуючи соціокультурні чинники Формування компетенцій: К32, К36, К39, К310 Результати навчання: ПР10. Рекомендовані джерела: 1-7	Лекція 2 2 год.		Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Семінарське заняття 2 2 год.	3 б.	Усне опитування, навчальна дискусія, ділова гра на тему: «Зустріч з античними філософами»
Тема 3. Сучасна світова філософія Знати: світоглядні особливості основних світових філософських систем Вміти: використовувати знання філософської та загальнокультурної спадщини для формування фундаментальних ціннісних стандартів людського співжиття Формування компетенцій: К32, К36, К39, К310 Результати навчання: ПР10 Рекомендовані джерела: 1-7	Лекція 3 2 год.		Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Семінарське заняття 3 2 год.	3 б.	Усне опитування, навчальна дискусія, доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни.
Тема 4. Філософська думка в Україні Знати: світоглядні особливості філософських систем українських мислителів Вміти: використовувати різні концепції творчого мислення, які історично сформувалися в українській філософії Формування компетенцій: К32, К36, К39, К310 Результати навчання: ПР10 Рекомендовані джерела: 1-7	Семінарське заняття 4 2 год.	10 б.	Усне опитування, навчальна дискусія, доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни. Проведення модульного контролю №1

Тема 1. **Філософія, її гуманістичний зміст і призначення**
Тема 2. **Культурно-історичні типи філософії**
Тема 3. **Сучасна світова філософія**
Тема 4. **Філософська думка в Україні**

Самостійна
робота

Філософія, її гуманістичний зміст і призначення.

1. Світогляд: поняття, структура, типологія.
2. Співвідношення світогляду і філософії.
3. Історичні особливості виникнення філософії.

Філософія Стародавнього Сходу

1. Ведична та епічна література про людину, її походження та існування.
2. Філософія лоаяти (чарваки), джайнізму, міманси.
3. Релігійно-філософські вчення: індуїзм, джайнізм, буддизм.
4. Моральна спрямованість філософії Стародавнього Китаю.

Філософія античності.

1. Своєрідність філософії Стародавньої Греції та її космоцентрична спрямованість.
2. Досократівський період давньогрецької філософії.
3. Діалектичний логос Геракліта.
4. Філософія піфагореїзму.
5. Проблема буття у філософії елеатів.
6. Атомістичний матеріалізм Демокріта.
7. Елліністична філософія: стоїцизм, епікуреїзм, скептицизм.
8. Філософія Стародавнього Риму.

Європейська філософія Середньовіччя

1. Августин Блаженний та його вчення про природу й людину як творіння Бога.
2. Вчення Аквінського про буття, душу, людину, світ, свідомість і віру, сутність та існування.
3. Середньовічна містика (М. Екхарт)

Філософія Відродження та Нового часу

1. Філософія Відродження (М. Кузанський, Дж. Бруно, Г. Галілей, М. Монтень, М. Макіавеллі).
3. Філософія Б. Спінози.
4. Філософія Г. Ляйбніца.
5. Французький матеріалізм XVIII ст. (Ж. Ламетрі, К. Гельвецій, П. Гольбах, Д. Дідро).

Німецька класична філософія. Марксизм

1. Сутність антропологічної концепції Л.Фейєрбаха.
2. “Критика чистого розуму” І.Канта: “коперніканський переворот” в гносеології,
3. Нова концепція суб’єкта пізнання в І. Канта.
4. Основні ідеї “Критики практичного розуму”: людина як громадянин двох світів”, проблема людської свободи.

			<p>5. Моральний категоричний імператив І.Канта.</p> <p>6. Діяльнісно-творча основа буття в суб'єктивному ідеалізмі Й. Фіхте.</p> <p>7. Вчення про природу, ідея розвитку в філософії тотожності Ф. Шеллінга.</p> <p>8. Історичний розвиток загальнолюдської культури в філософії Гегеля.</p> <p>9. Критика Л. Фейербахом філософського ідеалізму і релігії, особливості його вчення про людину.</p> <p>10. Основні положення марксистської філософії.</p> <p>Сучасна світова філософія</p> <p>1. Марбурзька школа неокантіанства.</p> <p>2. Неогегельянство.</p> <p>3. Проблема знання та мови у філософії неопозитивізму (Л. Вітгенштейн, Р. Карнап, Б. Рассел).</p> <p>4. Постпозитивізм, його роль у сучасній науці та філософії (К. Поппер, Т. Кун, І. Лакатос, П. Фейерабенд).</p> <p>Філософська думка в Україні</p> <p>1. Становлення філософії українського духу в Києво-Могилянській академії (І. Гізель, С. Яворський, Т. Прокопович, Г. Кониський, Г. Щербацький та ін.).</p> <p>2. Академічна філософія в Україні (О. Новицький, С. Гогоцький, П. Юркевич, В. Лесевич, О. Гіляров, Г. Челпанов).</p> <p>3. Філософія України в радянський період: філософська думка 60-х років; філософський доробок кінця ХХ ст.- поч. ХХІ ст</p>
--	--	--	--

Розділ 2. ТЕОРІЯ ФІЛОСОФІЇ ТА МЕТОДОЛОГІЯ НАУКИ

<p>Тема 5. Онтологія</p> <p>Знати: особливості взаємодії всіх рівнів буття та сучасних підходів до розуміння світу</p> <p>Вміти: визначати роль і місце особистості в світі; здійснювати самоідентифікацію як в особистій, так і в професійній діяльності</p> <p>Формування компетенцій: К32, К36, К39, К310</p> <p>Результати навчання: ПР10</p> <p>Рекомендовані джерела: 1-7</p>	Лекція 4 2 год.		Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Семінарське заняття 5 2 год.	3б.	Усне опитування, навчальна дискусія на тему «Як стати успішним?», доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни
<p>Тема 6. Проблема свідомості у філософії</p> <p>Знати: суть та структуру свідомості, принципи її формування та існування в суспільних формах</p> <p>Вміти: об'єктивно оцінювати себе та свою професійну діяльність; брати участь і відстоювати свої переконання в</p>	Лекція 5 2 год.		Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Семінарське заняття 6 2 год.	3б.	Усне опитування, навчальна дискусія на тему «Проблема штучного інтелекту», доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни

<p>дискусіях</p> <p>Формування компетенцій: К32, К36, К39, К310</p> <p>Результати навчання: ПР10</p> <p>Рекомендовані джерела: 1-7</p>			
<p>Тема 7. Гносеологія</p> <p>Знати: основні принципи пізнавальної діяльності, проблеми істини та її критеріїв; про різноманітні форми людського пізнання, співвідношення раціонального та ірраціонального в людській життєдіяльності; про значення та роль пізнання в професійній діяльності та в житті суспільства</p> <p>Вміти: застосовувати знання у практичних ситуаціях</p> <p>Формування компетенцій: К32, К36, К39, К310</p> <p>Результати навчання: ПР10</p> <p>Рекомендовані джерела: 1-7</p>	Лекція 6 2 год.		Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Семінарське заняття 7 2 год.	3б.	Усне опитування, навчальна дискусія на тему: «Проблема істини у філософії та в науці»
<p>Тема 8. Філософія та методологія науки</p> <p>Знати: особливості функціонування науки і знань в суспільстві</p> <p>Вміти: володіти навичками системного підходу до вирішення професійних проблем; використовувати загальнонаукові та креативні методи пізнання у професійній діяльності особистості</p> <p>Формування компетенцій: К32, К36, К39, К310</p> <p>Результати навчання: ПР10</p> <p>Рекомендовані джерела: 1-7</p>	Лекція 7 2 год.		Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Семінарське заняття 8 2 год.	3б.	Усне опитування, тестування, навчальна дискусія.
<p>Тема 9. Філософська антропологія</p> <p>Знати: особливості формування потреб, інтересів та цінностей як окремої людини, так і соціальної групи</p> <p>Вміти: оцінювати свої ідеї та вчинки, явища і процеси духовного життя з позицій гуманістичної моралі та естетики</p> <p>Формування компетенцій: К32, К36, К39, К310</p> <p>Результати навчання: ПР10</p> <p>Рекомендовані джерела: 1-7</p>	Лекція 8 2 год.		Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Семінарське заняття 9 2 год.	3б.	Усне опитування, навчальна дискусія на тему: «Щасливими народжуються чи стають?», доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни
<p>Тема 10. Соціальна філософія</p> <p>Знати: закономірності розвитку суспільства, його структури та основних суспільних законів</p> <p>Вміти: застосовувати обізнаність у сфері філософських категорій та критеріїв для визначення морально-етичної оцінки суспільних явищ, відносин, дій та їх наслідків; діяти відповідно до потреб і вимог сучасного суспільства, проявляти свою громадянську позицію</p> <p>Формування компетенцій: К32, К36, К39, К310</p> <p>Результати навчання: ПР10</p> <p>Рекомендовані джерела: 1-7</p>	Семінарське заняття 10 2 год.	3б.	Усне опитування, навчальна дискусія на тему: «Чи потрібна філософія Сократа в сучасному суспільстві?», доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни
	Семінарське	3б.	Усне опитування, навчальна дискусія, доповідь з презентацією за
Тема 11. Філософія історії	Семінарське	3б.	Усне опитування, навчальна дискусія, доповідь з презентацією за

<p><u>Знати:</u> закономірності розвитку суспільства, його структури та основних суспільних законів</p> <p><u>Вміти:</u> аналізувати події та явища суспільного життя з точки зору їх сутності та значення у загальній культурі людства</p> <p><u>Формування компетенцій:</u> К32, К36, К39, К310</p> <p><u>Результати навчання:</u> ПР10</p> <p><u>Рекомендовані джерела:</u> 1-7</p>	заняття 11 2 год.		тематикою самостійного вивчення дисципліни
<p>Тема 12. Філософія техніки</p> <p><u>Знати:</u> генезу розвитку техніки та її вплив на формування сучасної особистості</p> <p><u>Вміти:</u> співвідносити спеціально-наукові й технічні завдання з масштабами гуманістичних цінностей</p> <p><u>Формування компетенцій:</u> К32, К36, К39, К310</p> <p><u>Результати навчання:</u> ПР10</p> <p><u>Рекомендовані джерела:</u> 1-7</p>	Лекція 9 2 год.		Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Семінарське заняття 12 2 год.	10 б.	Усне опитування, навчальна дискусія на тему: «Діти епохи комп'ютеризації: надія суспільства чи загроза йому?» доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни Проведення модульного контролю №2
Тема 5. Філософська онтологія	Самостійна робота		<ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості розуміння буття як засади виникнення різних філософських концепцій. 2. Співвідношення категорій «буття», «субстанція», матерія». 3. Функції категорії «матерія» у філософії. 4. Спосіб і форми існування матерії.
Тема 6. Свідомість, її суть та структура	Самостійна робота		<ol style="list-style-type: none"> 1. Суспільна свідомість. 2. Суть і форми суспільної свідомості: правова, політична, моральна, естетична, релігійна, філософська та ін. 3. Проблема вибору свободи і відповідальності.
Тема 7-8. Гносеологія. Філософія і методологія науки	Самостійна робота		<ol style="list-style-type: none"> 1. Пізнання і знання. 2. Проблема істини у філософії. 3. Практика як критерій істини. 4. Наука як спеціалізована форма пізнання. 5. Філософія і методологія науки. 6. Відмінність наукового пізнання від буденного, духовно-практичного, художнього способів освоєння дійсності. 7. Емпіричний і теоретичний рівні пізнання, їх відмінність за предметом, методом і формами знання.
Тема 9. Філософська антропологія	Самостійна робота		<ol style="list-style-type: none"> 1. Проблема людини та ідеального суспільства у Платона. 2. Проблема людини у філософії Просвітництва 3. Тема свободи і відповідальності у Ж.П.Сартра.
Тема 10-11. Соціальна філософія. Філософія історії	Самостійна робота		<ol style="list-style-type: none"> 1. Роль географічного природного середовища у житті суспільства. 2. Демографічні чинники суспільного розвитку. Матеріальні основи розвитку суспільства.

			3. Політична система суспільства. 4. Громадянське суспільство: поява, основи, ознаки. 5. Матеріальні та духовні передумови становлення суспільства, всесвітньої історії як зміни виникнення, розвитку та занепаду цивілізацій. 6. Діалектика продуктивних сил та виробничих відносин. 7. Ідея спрямованості історичного процесу.
Тема 12. Суспільний прогрес і філософські проблеми глобалістики	Самостійна робота	8-18	1. Суспільний прогрес і глобальні проблеми людства. 2. Глобалізація світу та ідеологія глобалізму. 3. Філософія і майбутнє людства.
Тема 13. Філософія техніки	Самостійна робота 3 год.		1. Науково-технічний прогрес в історії техногенної цивілізації. 2. Типи революцій у науці і техніці та їх вплив на розвиток особистості. 3. Науково-технічна революція ХХ-ХХІ ст., її соціальні наслідки 4. Філософські проблеми техніки. 5. Проблеми гуманізації сучасної інженерної освіти.

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

- Для проведення практичних занять з метою формування загальних та фахових компетенцій використовується спеціалізована лабораторія "Віртуальний офіс", яка оснащена сучасними комп'ютерами та ліцензійним програмним забезпеченням.
- Мультимедійний проектор, маркерна дошка і екран.
- Система дистанційного навчання і контролю Moodle – <http://dl.dut.edu.ua>

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

1. Губерський Л.В. Філософія: навч. посіб. /Л.В. Губерський. – Київ: Знання, 2016. — 621 с.
2. Крилова С., Гармаш Л., Хамітов Н. Історія філософії: проблема людини. Вступ до філософської антропології як метаантропології. — К., 2015. – 234 с.
3. Орендарчук Г.О. Логіка. Навчальний посібник. Видання друге, перероблене і доповнене.-Тернопіль: Астон, 2008.-272с.
4. Петрушенко В. Л. Філософія і методологія науки. – Львів: Вид-во Львівс. політехн., 2016. – 184 с.
5. Петрушенко В.Л. Філософський словник: терміни, персоналії, сентенції. – Львів: Вид-во Львівс. політехн., 2016 – 350 с.
6. Світ мудрості. Хрестоматія з філософії: Навчальний посібник. Упорядник Г.О.Орендарчук. – Тернопіль, 2015. – 368 с.
7. Філософія: Навчальний посібник / Т.О. Сілаєва, Н.В. Гнаевич, Г.О. Орендарчук. За ред. Т.О.Сілаєвої. – Тернопіль: Астон, 2015. – 360 с.

Інформаційні ресурси

1. Інститут філософії НАН України // <http://www.filosof.com.ua>
2. “ Логос” – філософсько-літературний журнал // <http://www.ruthenia.ru/logos>
3. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського// <http://www.nbuv.gov.ua/>
4. Цифрова бібліотека з філософії // <http://filosof.historic.ru/>
5. Електронна бібліотека з філософії // <http://filosof.historic.ru>
6. Електронна філософська бібліотека Іхтіка // <http://ihtik.lib.ru>
7. Stanford Encyclopedia of Philosophy // <http://plato.stanford.edu/>

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ»)

- Курс передбачає роботу в колективі.
- Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.
- Освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу.
- Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли в теоретичний курс, або ж були розглянуті коротко, їх поглиблена проробка за рекомендованою літературою.
- Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.
- Якщо студент відсутній з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача.
- Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні Інтернет ресурсів та інших джерел інформації студент повинен вказати джерело, використане в ході виконання завдання. У разі виявлення факту плагіату студент отримує за завдання 0 балів.
- Студент, який спізнився, вважається таким, що пропустив заняття з неповажної причини з виставленням 0 балів за заняття, і при цьому має право бути присутнім на занятті.
- За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни студент видаляється з заняття, за заняття отримує 0 балів.

КРИТЕРІЙ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Умовою допуску до підсумкового контролю є набрання студентом 30 балів у сукупності за всіма темами дисципліни

Форми контролю	Види навчальної роботи	Оцінювання
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	Робота на лекціях, у т.ч.:	
	• присутність на заняттях (при пропусках занять з поважних причин допускається відпрацювання пройденого матеріалу)	за кожне відвідування 0,5 бала
	• ведення конспекту	за кожну лекцію 1,5 бали
	• участь у експрес-опитуванні	за кожну правильну відповідь 0,25 бала
	Робота на семінарських заняттях, у т.ч.:	
	• присутність на заняттях (при пропусках занять з поважних причин допускається відпрацювання пройденого матеріалу)	за кожне відвідування 0,5 бала
	• доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни (оцінка залежить від повноти розкриття теми, якості інформації, самостійності та креативності матеріалу, якості презентації і доповіді)	за кожну презентацію максимум 10 балів
	• усне опитування, тестування, рішення практичних задач	за кожну правильну відповідь 0,5 бала
• участь у навчальній дискусії, обговоренні ситуаційного завдання	за кожну правильну відповідь 2 бали	
• участь у діловій грі	за кожну участь 3 бали	
РУБІЖНЕ ОЦІНЮВАННЯ (МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ)	Модульний контроль № 1(тестування)	за кожне правильно виконане тестове завдання – 0,5 бала. Максимальна оцінка – 10 балів
	Модульний контроль № 2(тестування)	за кожне правильно виконане тестове завдання – 0,5 бала. Максимальна оцінка – 10 балів
Додаткова оцінка	Участь у наукових конференціях, підготовка наукових публікацій, участь у Всеукраїнських конкурсах наукових студентських робіт за спеціальністю, створення кейсів тощо.	Згідно рішення кафедри
ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ Екзамен	Метою екзамену є контроль сформованості практичних навичок та професійних компетентностей, необхідних для виконання професійних обов'язків. Екзамен проходить у формі співбесіди.	максимальна оцінка - 40

Бали	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка /залив в екзаменаційній відомості
90-100	Студент демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає робочій програмі дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях. Вміє реалізувати теоретичні положення дисципліни в практичних розрахунках, аналізувати та співставляти дані об'єктів діяльності фахівця на основі набутих з даної та суміжних дисциплін знань та умінь. Знає сучасні технології та методи розрахунків з даної дисципліни. За час навчання при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань проявив вміння самостійно вирішувати поставлені завдання, активно включатись в дискусії, може відстоювати власну позицію в питаннях та рішеннях, що розглядаються. Зменшення 100-бальної оцінки може бути пов'язане з недостатнім розкриттям питань, що стосуються дисципліни, яка вивчається, але виходить за рамки об'єму матеріалу, передбаченого робочою програмою, або студент проявляє невпевненість в тлумаченні теоретичних положень чи складних практичних завдань.	Високий Повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни. Власні пропозиції студента в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін, а також знання, набуті при самостійному поглибленому вивченні питань, що відносяться до дисципліни, яка вивчається.	Відмінно / Зараховано (А)
82-89	Студент демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною. Знає сучасні технології та методи розрахунків з даної дисципліни. За час навчання при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань та поясненні прийнятих рішень, дає вичерпні пояснення.	Достатній Забезпечує студенту самостійне вирішення основних практичних задач в умовах, коли вихідні дані в них змінюються порівняно з прикладами, що розглянуті при вивченні дисципліни	Добре / Зараховано (В)
75-81	Студент в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати при вирішенні типових практичних завдань, але допускає окремі неточності. Вміє пояснити основні положення виконаних завдань та дати правильні відповіді при зміні результату при заданій зміні вихідних параметрів. Помилки у відповідях/ рішеннях/ розрахунках не є системними. Знає характеристики основних положень, що мають визначальне значення при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань та поясненні прийнятих рішень, в межах дисципліни, що вивчається.	Достатній Конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають утруднення.	Добре / Зараховано (С)
64-74	Студент засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядалися з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача.	Середній Забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни	Задовільно / Зараховано (D)
60-63	Студент має певні знання, передбачені в робочій програмі дисципліни, володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий. З використанням основних теоретичних положень, студент з труднощами пояснює правила вирішення практичних/розрахункових завдань дисципліни. Виконання практичних / індивідуальних / контрольних завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.	Середній Є мінімально допустимим у всіх складових навчальної програми з дисципліни	Задовільно / Зараховано (Е)
35-59	Студент може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму навчальної дисципліни студент виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних робіт в більшості є невірними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у студента відсутня.	Низький Не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни	Незадовільно з можливістю повторного складання) / Не зараховано (FХ) В залікову книжку не проставляється
1-34	Студент повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Студент не допущений до здачі іспиту.	Незадовільний Студент не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням / Не допущений (F) В залікову книжку не проставляється